



### Over deze nieuwsbrief

Minister Gerda Verburg gaf begin 2009 de opdracht voor het opstellen van het meerjarig programma 'Naar een rijke Waddenzee'. Het streven is om de Waddenzee als natuurgebied weer sterker en veerkrachtiger te maken. Door de natuur te herstellen, maar ook door nieuwe kansen te creëren voor een duurzaam gebruik van het gebied.

In deze nieuwsbrief informeert het programmateam u over de voortgang van het programma. Veel meer informatie vindt u op de [speciale website](#) over het programma.

We gaan ervan uit dat u deze nieuwsbrief wilt ontvangen. Is dat niet het geval, dan kunt u dat kenbaar maken door een mail te sturen naar [h.gerdes@minlnv.nl](mailto:h.gerdes@minlnv.nl)

### RCW stemt in met programmaplan

Het Regionaal College Waddenzee heeft op 14 januari 2010 ingestemd met het programmaplan 'Naar een rijke Waddenzee'. In het Regionaal College Waddengebied (RCW) werken rijk, provincies, gemeenten en waterschappen samen aan de uitwerking van de strategische hoofdlijnen van het Waddenzeebeleid. Het programma zal nu ter vaststelling aan de minister van LNV worden aangeboden. Op 1 maart wordt begonnen met de uitvoering van het programma.

Het programma bestaat uit een streefbeeld van een rijke zee in 2030 en een agenda voor korte en lange termijn die partijen gezamenlijk hebben opgesteld om dit streefbeeld te bereiken. Naast het stroomlijnen van bestaande initiatieven, komt het programma 'Naar een rijke Waddenzee' ook met nieuwe oplossingen in de vorm van tien ontwikkelingstrajecten. Oplossingen die goed zijn voor de natuur, maar die ook kansen bieden aan mensen die in het Waddengebied werken. Een samenvatting van het rapport kunt u [hier lezen](#).

### Voor aankondiging: startbijeenkomst op 4 maart 2010

Op donderdag 4 maart 2010 vindt een bijeenkomst plaats voor alle betrokkenen ter gelegenheid van de start van de programmaorganisatie van het programma 'Naar een rijke Waddenzee'. Deze bijeenkomst staat in het teken van inspiratie, verrassende samenwerkingsverbanden en leren door doen. Binnenkort ontvangt u per mail een uitnodiging met een mogelijkheid om u voor deze bijzondere bijeenkomst in te schrijven. Het is zal ook mogelijk zijn om via de [website](#) in te schrijven.



## De aanpak: leren door doen

Het programma biedt geen blauwdruk van hoe het moet, maar fungeert veel meer als 'routeboekje'. Partijen brengen stap voor stap het geformuleerde streefbeeld dichterbij, leren van de effecten van deze stappen voor ecologie en economie en zetten vervolgens nieuw stappen. Die aanpak noemen we 'leren door doen'. Partijen moeten met elkaar in gesprek komen en blijven, voortdurend de dialoog aangaan over bijvoorbeeld bestaande initiatieven, nieuw te zetten stappen, bereikte resultaten, het ontwikkelen van nieuwe projecten, afstemming en bundeling.

Wij willen de dialoog op gang brengen en ondersteunen door:

- Het voeren van (bilaterale) gesprekken met partnerorganisaties en gebruikers.
- Het organiseren van bijeenkomsten.
- Het delen van kennis en informatie via de website en nieuwsbrieven.
- Het ontwikkelen van het programmabureau tot een informatieloket voor alle activiteiten die zich binnen de scope van dit programma afspelen.
- Op werkbezoek te gaan bij zowel partnerorganisaties (ministeries, provincies, gemeenten, waterschappen, CWN) als bij gebruikers.
- Vaak van ons te laten horen in de media en te berichten over de voortgang van het programma.

## Wat is er tot nu toe gebeurd?

### **Januari - maart**

In januari 2009 gaf de minister van LNV de opdracht voor het opstellen van een Natuurherstelprogramma voor de Waddenzee. Verschillende partijen zijn betrokken bij het opstellen van dit programmaplan. In april is gestart met de daadwerkelijke samenstelling van het programma.

### **April - juli**

Tussen april en juli 2009 zijn vijf themagroepen aan de slag gegaan om het streefbeeld voor een rijke Waddenzee verder uit te werken. Een zesde groep werkte aan een advies over de organisatie en financiering

van de uitvoering van het Programma 'Naar een rijke Waddenzee'. De themagroepen hebben hun adviezen eind juni uitgebracht, waarna ze als bouwstenen dienden bij het opstellen van het integrale programmaplan.

#### **Augustus - oktober**

In de periode tussen augustus en oktober 2009 zijn dwarsverbanden en relaties gelegd tussen alle bouwstenen en gesprekken gevoerd met verschillende gebruikers, natuurorganisaties en overheden in het gebied. Ook heeft een onafhankelijke reviewcommissie de tussenproducten beoordeeld. Op basis hiervan is een tussenrapportage opgesteld, die op 8 oktober 2009 aan de Minister van LNV is aangeboden. In deze tussenrapportage werden de beoogde maatregelen als tien ontwikkeltrajecten gepresenteerd.

#### **Oktober - december**

In de maanden oktober tot begin december zijn de tien ontwikkeltrajecten van het programma in goed overleg met een aantal gebruikers en overheden in de regio aangescherpt en geconcretiseerd. Deze zijn verwerkt in een versie die in de RCW-bijeenkomst van 3 december is besproken. Ook zijn de laatste versies van de inhoudelijke bouwstenen – die naar aanleiding van de eerste review in augustus verder zijn onderbouwd - en van het conceptprogrammaplan door de reviewcommissie becommentarieerd. Eind december is de laatste versie van het programma aan het RCW opgestuurd.



## Planning

14 januari 2009	RCW stemt in met het programmaplan.
Maart 2010	Start programmaorganisatie voor de uitvoering van het programma. Voor meer informatie <a href="#">klik hier</a> .
4 maart 2010	Startbijeenkomst programma 'Naar een rijke Waddenzee'. Hiervoor ontvangt u een aparte uitnodiging.

## Informatie

Heeft u vragen of wilt u meer informatie? Neem dan contact op met Kees van Es, programmamanager, e-mail: [k.van.es@minlnv.nl](mailto:k.van.es@minlnv.nl); tel. 06 222 85 410.

### **De volgende partijen werken samen aan het programma 'Naar een rijke Waddenzee':**

Het Ministerie van LNV, het Ministerie van VROM, Rijkswaterstaat, leden van RCW (Regionaal College Wadden), de Coalitie Wadden Natuurlijk (bestaande uit de Waddenvereniging, Natuurmonumenten, Vogelbescherming, Stichting WAD, Staatsbosbeheer, Groninger Landschap, It Fryske Gea en het Noord-Hollands Landschap) en een toenemend aantal partners.